

LOOV JA LIIKUV PÄRNU 2030

Pärnu kultuuristrateegia ja spordistrateegia

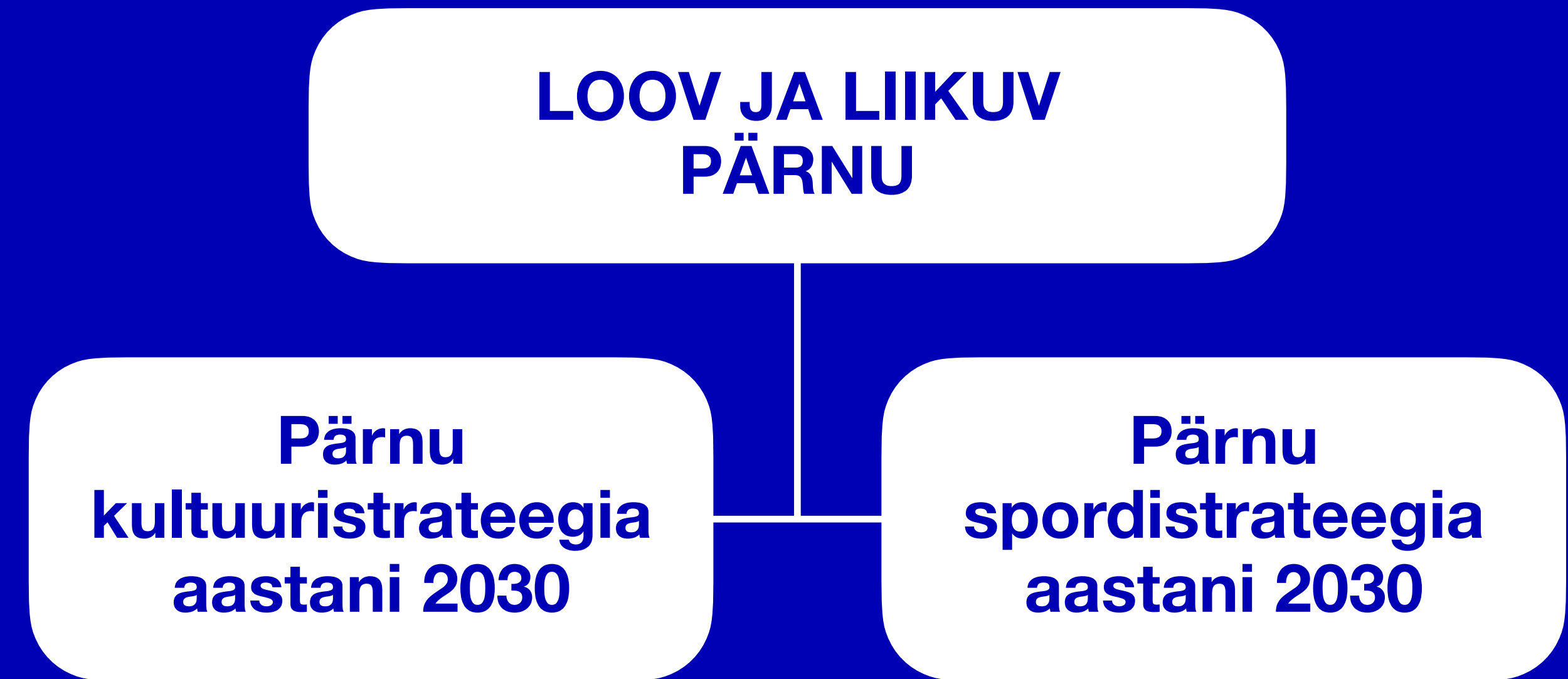
Sissejuhatus

“Loov ja liikuv Pärnu 2030” koondab endas Pärnu linna kultuuri- ja spordistrateegiat koos visiooni, väärtuste, eesmärkide ning detailse tegevuskavaga. Strateegia lähtub veendumusest, et Pärnul on suur potentsiaal olla ehe, eristuv ja elujõuline Läänemere pärl. Kultuuril ja spordil on tähtis roll selle eesmärgi elluviimisel.

Strateegia koostamine oli avatud ja kaasav protsess, milles osales üle saja kultuuri- ja spordivaldkonna esindaja ning inimesi paljudest teistest valdkondadest. Tegevused toimusid oktoobrist 2020 kuni septembrini 2021.

Protsessi eestvedajaks oli Pärnu kultuuri- ja sporditeenistus, töösse kaasati Pärnus tegutsevad kultuuri- ja spordiasutused, organisatsioonid, festivalid ja sündmused, vabaühendused, seltsid ja loomeettevõtted ning spordiklubid. Lisaks viidi kohtumised läbi haridus- ja noorsootöövaldkonna, turismivaldkonna ning sotsiaalvaldkonna esindajatega.

Pärnu linnavalitsust nõustasid strateegia koostamisel kultuuripoliitika mõttekoda Creativity Lab ja Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž.



Seosed teiste arengukavadega

“Loov ja liikuv Pärnu 2030” lähtub Pärnu linna arengukavas toodud eesmärgist arendada Pärnus kõrge kvaliteediga elukeskkonda. Linna arengukava prioriteetsete suundade hulgas on nii mitmekesise kultuuri- ja spordielu toetamine, linnaruumi arendamine, ettevõtluse soodustamine, elukestva õppe võimaluste laiendamine kui ka kvaliteetsed avalikud teenused kõikidele kodanikele.

Pärnu linna arengukava määratleb kultuuri- ja spordivaldkonna arendamise peamised tegevussuunad:

- Toetada kogukondade initsiatiivi, et nende identiteet säiliks ja traditsioonid oleksid väärtustatud.
- Tähtsustada eri sektorite ja valdkondade koostööd ning olla avatud uutele algatustele.
- Toetada piirkonna atraktiivsust suurendavaid traditsioonilisi kultuuri- ja spordisündmusi.
- Soodustada suvehooajaväliste suurürituste korraldamist ja olla avatud uutele ideedele.
- Luua täiendavaid võimalusi kultuuri- ja spordielu elavdamiseks ning ürituste korraldamiseks.
- Toetada kultuuri ja sporditegijaid.
- Edastada pärnakatele ja külalistele atraktiivselt kultuuri- ja spordiinfot.

Lisaks Pärnu linna arengukavale 2035 lähtub strateegia muuhulgas järgmistest arengudokumentidest:

- Pärnu turismistrateegia 2025
- Pärnu linna haridusvaldkonna arengukava 2013-2025
- Arengustrateegia Pärnumaa 2035+
- Pärnu linna sotsiaalhoolekande arengukava 2025
- Pärnumaa noorsootöö arengukava 2015-2023
- Kultuurivaldkonna arengukava Kultuur 2030 (koostamisel)
- Eesti spordipoliitika põhialused aastani 2030

Loova ja liikuva Pärnu DNA

Loovas, kultuuriliselt mitmekülgses ja liikumist ning tervislikke eluviise hindavas Pärnus pööratakse tähelepanu viiele olulisele loova linna komponendile:

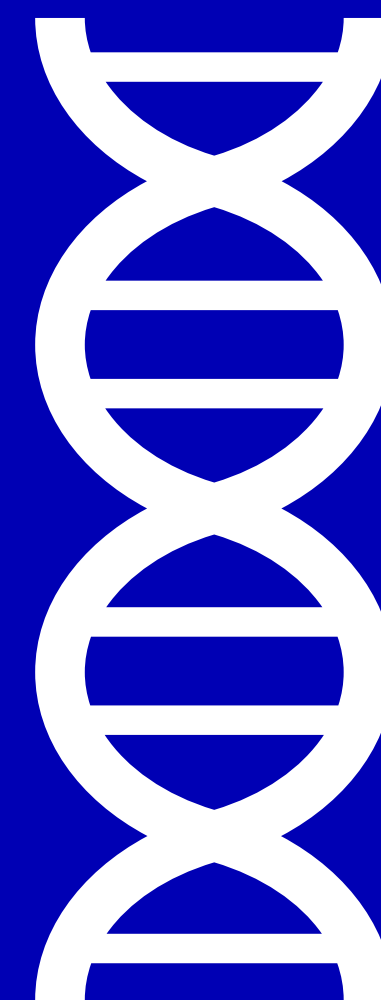
Inimesed: valdkonnas tegutsevad motiveeritud professionaalid, tagatud on tegijate ja eestvedajate pealekasv ning oskuste ja teadmiste arendamine, väärtustatakse kogukondlikkust ja rohujuuretasandi initsiatiivi.

Organisatsioonid: Pärnu rikkus on kultuuri- ja spordivaldkonnas tegutsevate asutuste, organisatsioonide, vabaühenduste ja ettevõtete rohkus ja mitmekülgsus, organisatsioonid näevad teineteises ennekõike partnereid ühiste huvide elluviimisel ja Pärnu arengute toetamisel.

Sündmused: Pärnus toimub kogu aeg midagi huvitavat, nii suvisel turismihooajal kui südatalvel. Pärnus on eriilmelisi sündmusi ja tegevusi eri vanuses ja huvidega inimestele.

Taristu: Pärnus on kaasaegset kultuuri- ja sporditegevust ning omaalgatust toetav tänapäevane, funktsionaalne ja tehniliselt hästi varustatud taristu.

Keskkond: Pärnu linnaruum ja elukeskkond on loovust ning tervislikke eluviise igakülgset soodustav. Pärnu linna arendamisel lähtutakse kaasava disaini põhimõtetest.



Inimesed

Organisatsioonid

Sündmused

Taristu

Keskkond

Väärtused

Algatusvõimelisus, koostöömeelsus, lahendustele orienteeritus ja hoolivus.

1. Väärtustame ja toetame algatusvõimet

Julgeme suurelt mõelda ja tegutseda

2. Liigume eesmärkide suunas üheskoos

Koos tegutsedes oleme tugevamad

3. Keskendume lahendustele ja loome võimalusi

Me ei küsi, miks ei saa, vaid otsime viise, kuidas saaks

4. Oleme alati hoolivad, sõbralikud ja arvestavad

Hoolime iseendast, teistest ja keskkonnast enda ümber

Sihtgrupid

Pärnu kultuuri- ja spordistrateegia tegevused on suunatud järgmistele olulisematele sihtrühmadele:

- Kõik Pärnu elanikud
- Pärnu kultuuri- ja spordivalkond
- Kultuuri- ja spordivaldkonna partnerorganisatsioonid
- Seotud valdkondade asutused ja organisatsioonid Pärnus
- Pärnu külalised Eestist ja välisriikidest

Visioon

Aastaringsest loov ja liikuv Pärnu

Linn, mis ei püsi paigal!

Pärnu **kultuuri**strateegia
visioon

**Pärnu on suurepärase
elukeskkonnaga
Läänemere kultuuripärl.**

Pärnu **spordi**strateegia
visioon

**Valdav osa pärnakatest
liigub ja spordib.**

Strateegilised eesmärgid

Pärnu kultuuristrateegia strateegilised eesmärgid

1. Pärnus on loomeinimesi ja kohalikke omaalgatust väärtustav keskkond.

2. Pärnu mitmekülgne ja kõrgetasemeline kultuurielu kõnetab nii kohalikke kui ka külalisi.

3. Pärnus on kultuuril ja loovusel oluline roll inimeste ja linna arengus.

Pärnu spordistrateegia strateegilised eesmärgid

1. Pärnus on liikumist ja sporti soodustavad tingimused.

2. Pärnus on terviklikult toimiv spordisüsteem.

3. Pärnu on mitmekülgsete ja kõrgetasemeliste spordisündmuste toimumispaik.

Pärnu **kultuuri**strateegia 2030
peamised tegevussuunad

1.

**Pärnus on
loomeinimesi ja
kohalikku
omaalgatust
väärtustav keskkond.**

*Loovatest inimestest ja
ideedest tulvil Pärnu.*

Tegevussuund 1.1: Pärnu loomeinimeste ja kultuuriorganisatsioonide toetamine ja rahvusvahelistumise edendamine

- Kultuurivaldkonna spetsialistide järelkasvu toetamine
- Valdkonnas tegutsevate spetsialistide oskuste ja teadmiste arendamine
- Võimekuse tõstmine välisprojektides osalemiseks ja välisrahastusele kandideerimiseks
- Kultuuri- ja loomemajanduse residentuuride loomine
- Loomeinimeste ja kollektiivide toetamine ja tunnustamine
- Kultuuriekspordi ja rahvusvahelistumise toetamine
- Kultuurivaldkonnas tegutsevate vabaühenduste ja kogukonnakeskuste toetamine
- Kultuuripärandialase teadlikkuse tõstmine
- Kaasav kultuurivaldkonna juhtimine

2.

Pärnu mitmekülgne ja kõrgetasemeline kultuurielu kõnetab nii kohalikke kui ka külalisi

Pärnu kui suvine metropol ja talvine kultuurne väikelinn.

Tegevussuund 2.1: Mitmekülgse ja kvaliteetse kultuurielu toetamine

- Kandideerimine UNESCO loovlinnade võrgustikku
- Linna kultuuriasutuste ja linna osalusega sihtasutuste arengu toetamine
- Ühe- ja mitmeaastaste kultuuriprojektide ja kultuurifestivalide korraldamise toetamine
- Kultuurivaldkonna, sh festivalikorraldajate infovahetuse parandamine ja regulaarse koostöökohtumiste läbiviimine
- Operatiivse ja kvaliteetse kultuuriinfo koondamine ja edastamine avalikkusele
- Keskkonnahoidlike kultuurikorralduse põhimõtete juurutamine

Tegevussuund 2.2: Kaasaegse kultuuritaristu väljaarendamine

- Kultuuri- ja loomemajanduse taristu rajamine ja rekonstrueerimine. Täpne nimekiri on toodud strateegia tegevuskavas

Tegevussuund 2.3: Pärnu kui jätkusuutliku kultuuriturismi sihtkoha arendamine ja loomeettevõtluse soodustamine

- Pärnus toimuvate ulatusega kultuurisündmuste majanduslike mõjude hindamine
- Pärnu regionaalse filmifondi käivitamine
- Kultuuriturismi arendamine ja kultuurimarsruutide väljatöötamine ja turundamine
- Loomemajanduse kaardistamine Pärnus ning loomeettevõtluse soodustamine
- Pärnu kui kultuuriturismi ja loova linna turundamine nii Eestis kui välisriikidel
- Kultuurivaldkonna koostöö ja infovahetuse soodustamine turismikorraldajatega

3.

Pärnus on kultuuril ja loovusel oluline roll inimeste ja linna arengus.

Loov Pärnu kui inimsõbralik, hästi toimiv ja atraktiivne elukeskkond.

Tegevussuund 3.1: Kultuuri kättesaadavuse parandamine kogu elukaare ulatuses

- Kultuuriteenustega rahulolu uurimine Pärnu elanike hulgas
- Kultuuri kättesaadavuse parandamine erivajadustega inimestele
- Kaasava disaini (universaaldisaini) põhimõtete rakendamine linnaruumi arendamisel ning kultuuriteenuste pakkumisel
- Laste- ja noorte huvitegevuse toetamine ja huvihariduse võimaluste laiendamine
- Noorte kaasamine linnaruumi planeerimisse. Noorsootöö võimaluste suurendamine linnaruumis ja osavallakeskustes noorte turvaliseks vaba aja veetmiseks
- Eakatele suunatud kultuuritegevuse ning põlvkondadevaheliste algatuste toetamine
- Vähemusrahvuste ja teistest riikidest pärit elanike lõimimise toetamine kultuuritegevustes osalemise kaudu

Tegevussuund 3.2: Kultuuri ja loovust toetava elukeskkonna arendamine

- Pärnu linnas viidasüsteemi arendamine, oluliste kultuuriobjektide ja kultuuriväärtuslike hoonete esiletõstmine ning valgustamine linnaruumis
- Linna parkide ja rohe- ning puhkealade arendamine ja rekonstrueerimine, sh linnaosade kogukonnaaedade arendamine
- Ajalooliselt väärtusliku kesklinna ja piirkondlike keskuste ruumiline arendamine, sh Audru, Paikuse ja Tõstamaa keskväljakute arendamine, Pärnu jõe kallaste atraktiivsemaks muutmine ja kasutuselevõtt, Pärnu rannaala arendamine.
- Kultuuriväärtuslike hoonete renoveerimise toetamine, miljööala arendamine ning Pärnu jaoks oluliste inimeste mälestuse jäädvustamine linnaruumis
- Pärnu linnaruumi rikastamine kunstiga

Pärnu **spordi**strateegia 2030
peamised tegevussuunad

1.

Pärnus on liikumist ja sporti soodustavad tingimused.

Liikumine on loomulik osa iga inimese elus

Tegevussuund 1.1: Liikumisharrastuse propageerimine ja soodustamine kogu elukaare ulatuses

- Kooliõpilastele võimaluste loomine kvalifitseeritud treenerite käe all erinevate spordialadega tutvumiseks
- Üldkehalise ettevalmistuse treeninggruppide loomine erinevate spordialadega tutvumiseks
- Koolidevaheliste meistrivõistluste ja spordivõistluste korraldamine ning koolidevahelistele liikumisüritustele võimalikult paljude koolinoorte kaasamine
- Ettevõtete sporditegevuse populariseerimine Pärnus
- Haridusasutuste õpikeskkondade ajakohastamine, sh siseruumides ja välitingimustes sportimis- ja liikumisvõimaluste parandamine
- Lastele ja noortele mitmekülgsete vaba aja veetmise võimaluste loomine linnaruumis
- Spordi ja liikumisharrastuse projektide elluviimise toetamine
- Erivajadustega inimeste sportimise ja liikumise võimaluste toetamine

Tegevussuund 1.2: Kaasaegse ja mitmekülgse sporditaristu arendamine ja aastaringset liikumist võimaldavate tingimuste loomine

- Spordi- ja liikumisharrastuse taristu rajamine ja rekonstrueerimine. Täpne nimekiri on toodud strateegia tegevuskavas
- Spordiväljakute rajamise kontseptsiooni koostamine
- Spordirajatiste ning spordi-ja terviseradade arendamine ning rajamine erinevates linnaosades ja piirkondades
- Kergliiklusteede võrgustiku edasiarendamine ja tingimuste parandamine
- Jalgrattaga liikumise võimaluste arendamine
- Olemasolevate parkide korrastamine ja uute pargialade loomine
- Linnaruumi arendamisel liikumise ja sportimise vajadustega arvestamine

2.

Pärnus on terviklikult toimiv spordisüsteem.

Hästi korraldatud tugisüsteem noortespordist saavutusspordini.

Tegevussuund 2.1: Spordivaldkonna asutuste ja organisatsioonide tegevuse ja spordisündmuste korraldamise toetamine

- Spordivaldkonna asutuste ja organisatsioonide tegevuse ja spordisündmuste korraldamise toetamine
- Spordi tegevustoetuste põhimõtete pidev uuendamine ja ajakohastamine ning osapoolte kaasamine
- Spordi- ja liikumisharrastuse statistika kogumine, uuringute tellimine ja mõjude analüüsimine
- Spordivaldkonna asutuste ja organisatsioonide regulaarse koostöö ja infovahetuse edendamine
- Pärnu linna spordiasutuste tegevuse toetamine ning koostöö tihendamine spordiasutuste ja teiste spordivaldkonna organisatsioonide vahel
- Spordiklubide toetamine sporditegevuse korraldamiseks
- Spordiinfo jagamise arendamine ja kättesaadavuse parandamine

Tegevussuund 2.2: Treenerite ja sportlaste toetamine, tunnustamine ja järelkasvu soodustamine

- Treenerite järelkasvu ja noorte treenerite Pärnu linna asumise toetamine
- Spordivaldkonna täienduskoolituste korraldamine Pärnus
- Saavutus- ja noortespordi tugivõrgustiku arendamine, ligipääsu võimaldamine tugispetsialistide teenustele ning koostöös haridusasutustega tugispetsialistide ettevalmistamine
- Silmapaistva treeneritöö ja edukate sportlaste tunnustamine

3.

Pärnu on mitmekülgsete ja kõrgetasemeliste spordisündmuste toimumispaik.

*Pärnu meelitab
spordisõpru lähemalt ja
kaugemalt.*

Tegevussuund 3.1: Eesti ja rahvusvaheliste tiitlivõistluste ning rahvaspordisündmuste korraldamine ja turundamine

- Spordisündmuste sotsiaalsete ja majanduslike mõjude hindamine
- Keskkonnahoidliku spordikorralduse põhimõtete juurutamine
- Eesti ja rahvusvaheliste tiitlivõistluste ja rahvaspordisündmuste läbiviimise toetamine
- Spordivõistluste ja rahvaspordiürituste turundamine ning sporditurismi arendamine
- Sporditurismiga seotud toodete ja teenuste väljatöötamine ning arendamine, teenusdisaini põhimõtete rakendamine sündmuste kavandamisel ja läbiviimisel

loovparnu.ee